ასეა, როცა შინ ვთამაშობთ...

თბილისი. “ლოკომოტივის” სტადიონი. 24 სექტემბერი.

“დინამო” (თბილისი) – ასკ (დონის როსტოვი) – 2:0 (0:0).

“დინამო”: სტეფანია, ძოძუაშვილი, კანთელაძე, ხურცილავა, ხინჩაგაშვილი, მაჩაიძე (კუტივაძე), ილიადი, ასათიანი, მეტრეველი, გ. ნოდია, ლ. ნოდია.

ასკ: კუდასოვი, სეროსტანოვი, გეტმანოვი, მირონოვი, აბრამოვი, ანტონოვი, ბუროვი, ესკოვი, ზინჩენკო, კუჩინსკასი, სილაგაძე.

მსაჯი: გ. ბაღდასაროვი (ტაშკენტი).

დუბლიორები – 2:2.

ყველა გუნდი, განურჩევლად რანგისა და ხარისხისა, შინ უკეთ თამაშობს, ვიდრე სხვის მინდორზე. ეს ფეხბურთის კანონია. მაგრამ ყოველგვარ საფეხბურთო კანონს აქვს თავისი საზღვარი და მასშტაბები. შინ უკეთ ითამაშო, ეს არ ნიშნავს, სხვაგან უსუსური იყო და თავისებურ “განტევების ვაცს” წარმოადგენდე არა მარტო უშუალო კონკურენტებისთვის, რომლებთანაც ერთი-ერთზე გაქვს საქმე და ბრძოლის სასწორი შეიძლება რაიმე მცირე დეტალმა გადაწონოს, არამედ მათთვისაც, ვინც გაცილებით უფრო დაბლა დგას თავისი კლასით და შესაძლებლობებით.

კომენტარი რად უნდა იმ ამბავს, რომ თბილისის “დინამოს” მიმდინარე ჩემპიონატში სტუმრად არ მოუგია არც ერთი შეხვედრა, შინ კი, პირიქით, არც ერთი არ წაუგია? წაგება რაა. დინამოელებმა “ლოკომოტივის” სტადიონზე 12 მატჩში აიღეს 24-დან 23 ქულა, 25 ბურთი გაიტანეს და სულ 3 გაუშვეს. რომელ გუნდს აქვს ასეთი მაჩვენებლები?

მაგრამ სხვის მინდორზე? 24 შესაძლებლიდან თბილისელებმა 18 ქულა დაკარგეს, სულ 7 ბურთი გაიტანეს და 17 მიიღეს.

შეიძლება ასეთი საოცარი კონტრასტი შემთხვევით მოხდეს? შემთხვევით შეიძლება ბურთი გაუშვა სადმე, ან ორიოდე მატჩში გიმუხთლოს ბედმა. ეს დასაშვებია, მაგრამ არ შეიძლება ერთი და იგივე გუნდი ორ დიამეტრალურად საწინააღმდეგო პოლუსზე იდგეს, როცა შინ გამოდის და როცა მეტოქის მინდორზე თამაშობს.

რაა ასეთი შეუსაბამო კონტრასტის მიზეზი? ასეთი რა მაგიური ძალა აქვს თბილისის “ლოკომოტივის” სტადიონის სათამაშო მინდორს ან მის ტრიბუნებზე მსხდარ მაყურებელს? მინდორში არაფერი ჯადო არაა ჩამარხული: ჩვეულებრივი, კარგად მოვლილი და შენახული საფეხბურთო მინდორია, ისეთი, როგორიც სხვაგან.

ტრიბუნები? მე არ მინდა ვაწყენინო ზოგიერთ გულშემატკივარს, მაგრამ მათი ნაწილი თამაშის დროს ისე იქცევა, რომ სჯობია არც იყოს სტადიონზე. ეს ზოგიერთი გულშემატკივარი იოტის ოდენა შეცდომასაც არ აპატიებს თავისი გუნდის მოთამაშეებს, ერთობ არაორაზროვანი, უხამსი გამოთქმებით მიმართავს მათ, უადგილო ადგილას უსტვენს და ზოგჯერ საქმე იქამდეც მიდის, რომ საკუთარ მეკარესაც მიმართავს კატეგორიული, უაზრო მოთხოვნით: “გაუშვი”...

თქვენ ნახეთ, რა მხარდაჭერა აქვთ ფეხბურთელებს ბაქოში, ერევანში, როსტოვში, დონეცკში, ოდესაში! ჩვენში ეს არ ხდება, ესეიგი თბილისის “დინამო” გასვლით მატჩებს იმიტომ კი არ აგებს, რომ თავისი მაყურებლის რაღაც საგანგებო ხელშეწყობა და ექსტაზი აკლდება. არა. უბრალოდ – უცხო თვალის წინ ჩვენს გუნდს აკლია მობილიზება, პასუხისმგებლობის გრძნობა, მონდომება, შეგრძნება იმ მოვალეობისა, რომ ბრძოლის მოგება ხდება უშუალოდ მინდორზე და არა “აქაური” თუ “იქაური” ტრიბუნების გავლენით.

ცხადია, რომ თბილისის “დინამო” სტუმრად ყოფნისას აჩვენებს თავის შესაძლებლობათა მხოლოდ მცირე ნაწილს, არაა ორგანიზებული, არ მიაჩნია საჭიროდ იბრძოლოს თავგანწირვით და მაქსიმალური ენერგიით. ხომ ნახეს ეს ფეხბურთის მოყვარულებმა ბაქოდან და ერევნიდან წარმოებული ტელეტრანსლაციისას, რომ არაფერი ვთქვათ ტაშკენტის მატჩზე, სადაც ზოგიერთი ჩვენი ფეხბურთელი (უფრო სწორად – უმრავლესობა) დემონსტრაციულად თავს არიდებდა ბრძოლას და ჩრდილს ეძებდა.

გაიხსენეთ ჩემპიონატის მსვლელობა: რამდენჯერ ედგა თბილისის “დინამო” სათავეში გათამაშების ცხრილს, რამდენჯერ იყო ოქროს მედლების პირველი პრეტენდენტი და ყოველთვის სწორედ გადამწყვეტ მომენტში უღალატა... საკუთარ თავს. დიახ, საკუთარ თავს, ვინაიდან ის ოქროს მედლები უნდა მიიღონ მათ და არა ჩვენ, მაყურებლებმა.

ძალიან საწყენია დინამოელთა ეს ინდიფერენტულობა და უუნარობა მეტოქეთა მინდვრებზე. იქ მათ მოელიან როგორც დიდ საფეხბურთო მოვლენას, ძლიერ, საინტერესო, ორიგინალურ გუნდს,

რომლის ნახევარი სსრ კავშირის ეროვნული ნაკრების წევრია. ეს მოლოდინი არ მართლდება. მას არ ამართლებენ თვით ჩვენი ფეხბურთელები, რომლებიც მეტისმეტად ცუდად თამაშობენ სტუმრად.

"ლელოს" რედაქციაში უამრავი წერილი მოდის, სადაც ფეხბურთის მოყვარულები წუხან თბილისის "დინამოს" ამ გაუმართლებელ ჩავარდნას, მოითხოვენ მის გამოსწორებას. ასეთი წერილების ავტორები არიან, მაგალითად, ინჟინერი თ. ცერცვაძე რუსთავიდან, ზ. ანდრიაძე სამტრედიიდან, რუსთავის ქიმკომბინატის თანამშრომლები ი. ლაზარაშვილი, ვ. ბუაჩიძე, ბ. მაისურაძე, თ. კობიაშვილი, ბათუმელმა ვ. ხატიაშვილმა თავისებური "სამგლოვიარო" ლექსიც კი გამოგზავნა დინამოელთა მისამართით. ყველას ეს აწუხებს: რატომ თამაშობს თბილისის "დინამო" ასე სუსტად მოწინააღმდეგეთა მინდვრებზე? ხომ არ შეიძლება ფეხბურთელი თავისი კლასით, ტექნიკით და ტაქტიკური უნარით ასე უცებ ქვეითდებოდეს, როცა საკუთარ მინდორს ტოვებს?

რა თქმა უნდა, არა. მიზეზი ერთი შეიძლება იყოს: პასუხისმგებლობის ნაკლები გრძნობა, მოუნდომებლობა, პასიურობა, ნებისყოფის მოდუნება. ყოველივე ამას ვამბობთ, იმიტომ, რომ ჩვენს გუნდს წინა აქვს უპირველესი მნიშვნელობის 3 მატჩი მოსკოვში: "სპარტაკთან", "ტორპედოსთან" და ცსკა-სთან. რეაბილიტაციის საშუალება ჯერ კიდევ არის.

ახლა ორიოდე სიტყვა როსტოველებთან მატჩზე. პირველი ნახევარი მასპინძლებმა თავიანთ შესაძლებლობაზე დაბლა ჩაატარეს, თუმცა უპირატესობა, უდავოდ, მათ ეკუთვნოდათ და ანგარიშის გახსნის შესაძლებლობაც საკმაოდ იყო. მართალია, კუდასოვმა დაუფასებელი სამსახური გაუწია საკუთარ გუნდს და უმძიმეს სიტუაციებში იხსნა იგი, მაგრამ შეტევის დასასრული "დინამოს" თავდამსხმელებს აშკარად არ უვარგოდათ.

თითქოს აბსოლუტურ უპირატესობას მიაღწიეს დინამოელებმა მეორე ტაიმში. თუ მხედველობაში არ მივიღებთ ზინჩენკოს ორიოდე გარღვევას, სტეფანიას საქმე თითქმის არა ჰქონდა, კუდასოვი კი ისევ და ისევ იღებდა უძნელეს ბურთებს – ბრძოლა სტუმრების საჯარიმო მოედანზე მიმდინარეობდა.

ანგარიშის გახსნაში თბილისელებს ისევ მეტოქე დაეხმარა. 72-ე წუთზე მინდვრის სიღრმიდან ბურთი გაიგზავნა მარცხენა ფლანგზე ლ. ნოდიას მისამართით. ჯერ მირონოვმა ააცილა მას ფეხი, მერე გეტმანოვს მოუვიდა ელემენტარული შეცდომა და ბურთი მაინც მოხვდა ლ. ნოდიასთან. მარცხენა გარემარბის დარტყმა ძლიერი და ზუსტი იყო – 1:0.

7 წუთის შემდეგ გარღვევაზე გასული ლ. ნოდია კარის წინ მოცელეს. 11-მეტრიანის შესრულება გუნდმა მიანდო თავის საუკეთესო ბომბარდირს – გ. ნოდიას. 2:0.

ასეა, როცა შინ ვთამაშობთ...

ბ. ქორქია.
"ლელო", 26 სექტემბერი, 1970 წ.